

**VIENOS VALSTYBĖS RIBAS PERŽENGINČIO RIBOTOS ATSAKOMYBĖS BENDROVIŲ JUNGIMOSI ĮSTATYMO NR. X-1367 PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA**

Eil. nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie iš dalies priimtas ir nepriimtas (nurodant motyvus) pastabas ir pasiūlymus
1.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2022-09-29 raštas Nr. (1.6 Mr)2T-1388	31. Pastebėtina, kad įsigaliojimo terminas, nurodytas projektuose, numatytas ilgesnis nei nurodytas Direktyvos (ES) 2019/2121 3 straipsnio 1 dalyje (2023 m. sausio 31 d.), todėl siūlytina įvertinti projektuose siūlomos įsigaliojimo datos pagrįstumą. Tačiau taip pat atkreiptinas dėmesys, kad nuo teisės aktų priėmimo ir finansavimo skyrimo programinių priemonių teisės aktų pakeitimams įgyvendinti sukūrimui (programinių priemonių projektavimo, įsigijimo ir įdiegimo darbams atlikti) reikalingas 1,5–2 metų laikotarpis, todėl iki 2023 m. sausio 31 d. Direktyvos (ES) 2019/2121 nuostatos praktikoje negalės būti įgyvendintos.	Pastaba įvertinta ir aptarta susitikimo su Teisingumo ministerija metu. Įvertinus Direktyvos įsigaliojimo datą (2023 m. sausio 31 d.) ir minimalų laikotarpį programinių priemonių projektavimo, įsigijimo ir įdiegimo darbams atlikti, Įstatymo projektu siūloma, kad naujas reguliavimas įsigaliotų 2023 m. rugpjūčio 31 d.
2.		Susitikimo su Teisingumo ministerija Įstatymo projektui teiktoms pastaboms aptarti metu, aptariant išvados 15 pastabą buvo sutarta, kad JAR tvarkytojas bus procedūros teisėtumo patikrinimą koordinuojančia ir teisėtumą tikrinančia institucija, kuri teisėtumo patikrinimo metu tikrintų tik juridinių asmenų registre (JAR), taip pat juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (JADIS) tvarkomus duomenis ir dokumentus, tačiau Teisingumo ministerija išreiškė prieštaravimą, kad JAR tvarkytojas, kaip teisėtumą tikrinanti institucija, tikrindama JAR, taip pat JADIS tvarkomus duomenis ir dokumentus vertintų ar procedūra vykdoma siekiant nusikalstamų (piktnaudžiavimo ar sukčiavimo) tikslų, nes atlikdamas tokią funkciją JAR tvarkytojas turėtų atlikti jam nebūdingas ir su registro paskirtimi nesuderinamas funkcijas.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija negali sutikti su pozicija, kad JAR tvarkytojo vaidmuo teisėtumo tikrinimo procese turėtų būti pasyvus ir apsiriboti tik gaunamų dokumentų bei duomenų registravimu. Vienos valstybės ribas peržengianti procedūra yra reikšminga ir kelianti didesnių rizikų, todėl Įstatymo projekte siūloma įtvirtinti, kad teisėtumą tikrintų ne viena, o keturios institucijos, tačiau tą darytų savo kompetencijos ribose. Trūkstant specialių žinių, šios institucijos galėtų kreiptis į kitas kompetentingas institucijas. Atkreiptinas dėmesys, kad JAR tvarkytojo darbuotojai ir šiuo metu tikrina pateiktus dokumentus ir duomenis, vertina ar jie atitinka vieni kitus, yra aiškūs ir neklaidinantys, ar dokumentų forma atitinka teisės aktus, ar dokumentų turinys neprieštarauja teisės aktams, ar dokumentų ir duomenų teikėjai yra tinkami asmenys (Juridinių asmenų registro tvarkymo taisyklių 16 p.). Pažymėtina, kad tikrinant šiuos dokumentus ir duomenis gali paaiškėti tam tikri nusikalstamos veikos požymiai. JAR tvarkytojas, vis pasikartojant įmonių „vagysčių“ bei galimiems dokumentų klastojimo atvejams, nuolat instruktuoja darbuotojus nurodydamas ypač kruopščiai tikrinti teikiamus dokumentus, atlikti kryžmines duomenų patikras, o kilus bet kokioms abejonėms – reikalauti pateikti papildomus dokumentus ar informaciją, susisiekti su naujais akcininkais ar naujais vadovais ir pan., taip užkertant kelią galimam nesąžiningam elgesiui. Šių, Įstatymo projekte siūlomų reglamentuoti procedūrų atveju, JAR tvarkytojas taip pat turėtų tikrindamas JAR ir JADIS duomenis vertinti duomenis ir dokumentus tuo pačiu aspektu, o nustačius tokias aplinkybes kreiptis į teisėsaugos institucijas. *Lietuvoje nuo 2013 iki 2022 m. per metus jungimosi peržengiant vienos valstybės ribas procesuose dalyvavo vidutiniškai 8 bendrovės.